

De Nije Mieden: boeren in het Friese veenweidegebied

Alles draaide om een zo hoog mogelijke melkproductie. De weilanden lagen er keurig en droog bij. Nu zijn ze drassig en groeit overal onkruid. Koeien spelen een steeds kleinere rol, maar de grutto is terug...

Wat betekent dit? Voor de natuur én voor de mensen? Door deze blog krijgt u antwoord op prangende vragen.

(Tekst en fotografie: Janna van der Meer)

Waarom kiest een boer voor drassige weiden?

“We moeten kiezen tussen waarde- of bodemdaling”

Sjoerd bij een sloot en jongvee.

In gesprek met Sjoerd Miedema (55), mede-eigenaar van De Nije Mieden, over zijn motivatie.

Waarom zet je het waterpeil zo hoog?

“Anders vliegt het land de lucht in. Onze weilanden hebben gemiddeld een laag van 150 cm veen. Daarvan oxideert een centimeter per jaar. We kunnen dus nog 150 jaar vooruit, maar toch voelt het niet goed. Ik probeer zeven generaties voor- en achteruit te denken: hoe hebben onze voorouders de wereld aan ons overgedragen? Wat voor potje hebben wij ervan gemaakt? En, hoe kunnen wij de wereld beter doorgeven?

Een ander punt: als we hier eindeloos blijven ontwateren, komt De Lege Midden, zoals het hier heet, steeds lager te liggen. Ondertussen wordt de druk van het zoute water groter, door de zeespiegelstijging. Het gevolg is verzilting aan de wadkust. De regio met de beste grond van Friesland heeft daar nu al last van. Dat is ook onze schuld!”

Kun je niet gewoon denken: wie dan leeft wie dan zorgt?

“Nee dat lukt niet. En als ik reïncarneer als grutto moet ik toch ook plek hebben?” (Lacht!)

Zijn die drassige weiden slecht voor de portemonnaie?

“Als je uitgaat van melkproductie per koe als belangrijkste verdienmodel, dan wel. Maar we krijgen gelukkig een onkostenvergoeding. Dan kan het uit, maar we verdienen er niet aan. Toch vind ik het wel heel spannend: telt het land straks nog wel als agrarisch? Of zullen de overheid en de bank het straks als moeras bestempelen? In dat geval, wordt het onverkoopbaar. Zal het in ieder geval sterk in waarde dalen...

Maar we moeten kiezen tussen waarde- of bodemdaling. En ik hoop dat de overheid in de toekomst vernatting goed gaat bezoldigen. Misschien stijgt de waarde van ons land dan wel weer!

Nu kijken we of het loont gewassen te verbouwen, die het goed doen op natte grond, zoals: lisdodden, veenmos en cranberry's. We beginnen met lisdodden.”

Hoe werd je op het spoor van vernatting gezet?

“Dat gebeurde al in de jaren tachtig. Ik boerde toen nog met mijn ouders op het veengebied bij Idzega, in de Zuidwesthoek. Daar kwam diepteontwatering en binnen een jaar zag ik de bodem enorm dalen. Ik herinner me de verbazing van onze veearts: “Hoe kunnen ze hun land zomaar laten verdwijnen?” vroeg hij zich luidop af.

Mijn vader vond echter dat we met onze tijd mee moesten gaan.”

En toen je naar Haskerdijken verhuisde?

“Toen ik hier kwam, had er al diepteontwatering plaatsgevonden. Ik heb het zo gelaten en ging voor een hoge productie. Nu wordt de problematiek rondom veengebieden steeds nijpender. De afgelopen jaren hebben we het waterpeil daarom herhaaldelijk verhoogd. Bovendien ben ik ook onder de indruk van wat mijn zoon Douwe te berde bracht: dat we in veengebieden meer CO₂ kunnen binden dan met bos. (Tenminste, wanneer het lukt de juiste combinatie van bacteriën en schimmels in de grond te krijgen.) Door vernatting doen we echt iets aan het broeikaseffect. Dat betekent dat je als boer kunt bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem.”

Maar waarom verhogen dan niet alle boeren in de veenweide hun waterpeil?

Lees daarover in ons volgende blog!

Deutschland – Nederland

Het project Pauldi & Markt wordt uitgevoerd in het kader van het Interreg VI-programma Deutschland-Nederland en wordt medegefinancierd door de Europese Unie, het Nederlandse Ministerie van Economische Zaken (EZK), MB Niedersachsen, alsmede de provincies Fryslân, Drenthe en Gelderland.

www.de-nl.eu